2026/2383

3.11.2026

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2026/2383

z dnia 21 października 2026 r.

w sprawie zmiany dyrektyw 2009/43/WE i 2009/81/WE w odniesieniu do uproszczenia wewnątrzunijnych transferów produktów związanych z obronnością oraz uproszczenia zamówień publicznych w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 ust. 1, art. 62 i art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([1]),

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ([2]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Jak podkreślono we wspólnej białej księdze Komisji i wysokiej przedstawicielki Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie obronności europejskiej – Gotowość 2030 (zwanej dalej „wspólną białą księgą"), Unia stoi w obliczu poważnego i rosnącego zagrożenia, w szczególności w związku z powrotem w Europie pełnoskalowego konfliktu zbrojnego, jakim jest rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie. W odpowiedzi na nasilające się wyzwania związane z bezpieczeństwem oraz w celu wzmocnienia swojej strategicznej autonomii i odporności konieczne jest, aby Unia podjęła zdecydowane działania w celu wzmocnienia swoich zdolności obronnych oraz nadal zdecydowanie wspierała Ukrainę. Kluczowym aspektem tych wysiłków jest potrzeba zwiększenia unijnych zdolności w zakresie produkcji obronnej w Unii oraz poprawy bezpieczeństwa jej dostaw, aby stworzyć prawdziwy europejski rynek produktów i usług związanych z obronnością, co umożliwi Unii i jej państwom członkowskim skuteczne reagowanie na pojawiające się potrzeby w zakresie bezpieczeństwa. Zachodzi pilna potrzeba podniesienia europejskiej gotowości obronnej w Unii i jej państwach członkowskich, aby zapewnić do 2030 r. silną i adekwatną postawę obronną Europy.

(2) Aby osiągnąć cele, jakimi są zwiększenie gotowości obronnej państw członkowskich i Unii oraz poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego, zasadnicze znaczenie ma uproszczenie i harmonizacja przepisów oraz wspieranie strategicznej autonomii, przejrzystości i rozliczalności Unii. Poprzez usprawnienie i dostosowanie ram regulacyjnych Unia może stworzyć bardziej sprzyjające warunki dla przemysłu obronnego, w tym dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz spółek o średniej kapitalizacji, aby mogły one sprawnie funkcjonować, zwiększać skalę działalności, wprowadzać innowacje oraz tworzyć zdolności niezbędne do zapewnienia europejskiej gotowości w zakresie bezpieczeństwa i obrony. We wspólnej białej księdze określono cele tego uproszczenia przepisów mających wpływ na gotowość obronną.

(3) Sprawnie funkcjonujący system transferu produktów związanych z obronnością między państwami członkowskimi stanowi warunek wstępny dla istnienia ogólnounijnego rynku takich produktów. Będzie on wspierać wewnątrzunijną współpracę między podmiotami gospodarczymi, organizacjami badawczymi i innowatorami działającymi w dziedzinie obronności, zwiększając transfer wiedzy między podmiotami z całej Unii, zachęcając do innowacji oraz wzmacniając rynek wewnętrzny. Usunięcie zbędnych przeszkód i barier przyspieszy rozwój przełomowych technologii i innowacyjnych procesów przemysłowych. Umożliwi to uzupełnienie kluczowych braków w zakresie w gotowości, sprzyjając bardziej dynamicznemu, konkurencyjnemu i elastycznemu europejskiemu sektorowi obronnemu.

([1]) Dz.U. C, C/2026/30, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/30/oj.
([2]) Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 września 2026 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 9 października 2026 r.

(4) Transfery produktów związanych z obronnością w Unii wymagają wcześniejszego zezwolenia na podstawie generalnych, globalnych lub indywidualnych zezwoleń na transfer udzielonych lub opublikowanych przez państwo członkowskie, z którego terytorium dostawca zamierza dokonywać transferu produktów związanych z obronnością. Państwa członkowskie mogą zwolnić transfery produktów związanych z obronnością z obowiązku uzyskania wcześniejszego zezwolenia w szczególnych przypadkach wymienionych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE ([3]). Biorąc pod uwagę rozwój sytuacji w zakresie bezpieczeństwa oraz wprowadzenie lub kontynuację europejskich wspólnych projektów w dziedzinie obronności, takich jak projekty w ramach stałej współpracy strukturalnej (PESCO), które obejmują tworzenie lub rewitalizację regionalnych klastrów przemysłu obronnego, wzmacnianie lokalnych zdolności przemysłowych, promowanie transferu technologii, synergii i zwiększania skali przemysłu oraz wzmacnianie krytycznych łańcuchów dostaw, przy jednoczesnym rozszerzaniu korzyści między państwami członkowskimi, projektów finansowanych w ramach unijnych programów przemysłu obronnego, europejskich projektów wspólnego zainteresowania w dziedzinie obronności (EDPCI) lub programów współpracy w zakresie uzbrojenia między państwami członkowskimi, w tym w ramach struktury na rzecz europejskiego programu zbrojeniowego (SEAP), które mają w szczególności na celu wzmocnienie współpracy w Unii, należy rozszerzyć wykaz przypadków, w których państwa członkowskie mogą zwolnić transfery z obowiązku uzyskania wcześniejszego zezwolenia. Zwolnienia mogą ułatwiać terminową dostępność zdolności oraz przewidywalne warunki dla przemysłu, w tym MŚP oraz małych spółek o średniej kapitalizacji, na całym rynku wewnętrznym. W szczególności należy umożliwić państwom członkowskim wprowadzenie zwolnień w odniesieniu do transferów niezbędnych do realizacji europejskich wspólnych projektów w dziedzinie obronności, takich jak projekty w ramach PESCO, projektów finansowanych z unijnych programów przemysłu obronnego, EDPCI lub wspólnych programów zbrojeniowych między państwami członkowskimi, w tym w ramach SEAP, transferów w ramach ustrukturyzowanych wewnątrzunijnych partnerstw przemysłowych, transferów do instytucji i organów Unii oraz do Europejskiej Agencji Obrony, transferów między certyfikowanymi dostawcami a certyfikowanymi odbiorcami, transferów w przypadkach pilnej konieczności wynikającej z sytuacji kryzysowej lub transferów mających na celu zapewnienie pomocy i wsparcia zgodnie z art. 42 ust. 7 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), a także transferów związanych z pomocą wojskową i obronną wynikających z działań Unii na podstawie art. 28 TUE.

(5) Biorąc pod uwagę, że ustrukturyzowane wewnątrzunijne partnerstwa przemysłowe odgrywają kluczową rolę w zwiększaniu konkurencyjności, innowacyjności i odporności unijnego przemysłu obronnego poprzez wspieranie współpracy transgranicznej w Unii, należy ułatwiać transfery produktów związanych z obronnością w ramach takich partnerstw. Takie partnerstwa, charakteryzujące się stabilnością w dłuższym okresie i wspólnymi celami, przyczyniają się do rozwoju bezpiecznych i interoperacyjnych zdolności obronnych Unii, zgodnie ze strategicznymi interesami Unii. Aby zwiększyć ich efektywność operacyjną oraz zapewnić elastyczność w łańcuchach dostaw, należy wprowadzić generalne zezwolenie na transfery wewnątrzunijne w ramach ustrukturyzowanych partnerstw przemysłowych lub zezwolić państwom członkowskim na zwolnienie takich transferów z obowiązku uzyskania uprzedniego zezwolenia. Takie zwolnienia powinny być stosowane indywidualnie w odniesieniu do każdego przypadku ustrukturyzowanego wewnątrzunijnego partnerstwa przemysłowego, tj. do konkretnych konsorcjów, wspólnych przedsięwzięć lub grup przedsiębiorstw, a nie ogólnie do wszystkich podmiotów uczestniczących w wewnątrzunijnych ustrukturyzowanych partnerstwach przemysłowych. Takie podejście zapewni, aby państwa członkowskie zachowały wgląd i kontrolę nad tym, które podmioty korzystają z takiego zwolnienia, umożliwiając im weryfikację zgodności z kryteriami określonymi w dyrektywie 2009/43/WE zmienionej niniejszą dyrektywą.

(6) Szybko zmieniająca się sytuacja w zakresie bezpieczeństwa wymaga dodatkowej elastyczności, umożliwiającej Komisji i państwom członkowskim reagowanie w sposób ukierunkowany i elastyczny. Ponadto należy upoważnić Komisję do dodawania, na wniosek państwa członkowskiego albo z jej własnej inicjatywy, nowych przypadków, w których państwa członkowskie miałyby możliwość wprowadzenia zwolnień z obowiązku uzyskania wcześniejszego zezwolenia, tym samym zapewniając większą elastyczność oraz możliwość uproszczenia i przyspieszenia wewnątrzunijnych transferów produktów związanych z obronnością.

(7) Aby zapewnić skuteczne i efektywne funkcjonowanie systemu wewnątrzunijnych transferów produktów związanych z obronnością, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wszyscy dostawcy, którzy chcą dokonać transferu takich produktów ze swojego terytorium mieli możliwość korzystania z generalnego zezwolenia na transfer lub ubiegania się o globalne lub indywidualne zezwolenia na transfer. Wszelkie warunki wstępne nałożone przez państwa członkowskie powinny opierać się wyłącznie na kryteriach mających bezpośrednie znaczenie dla zdolności dostawców do przestrzegania przepisów w dziedzinie transferu i kontroli wywozu. Kryteria takie jak forma prawna lub status prawny dostawców nie powinny uniemożliwiać niektórym kategoriom dostawców korzystania z generalnych zezwoleń na transfer lub ubiegania się o globalne lub indywidualne zezwolenia na transfer.

([3]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie (Dz.U. L 146 z 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

(8) Właściwe jest wprowadzenie generalnego zezwolenia na transfer między certyfikowanymi dostawcami a certyfikowanymi odbiorcami. W celu dalszego wspierania współpracy między tymi przedsiębiorstwami oraz ich integracji, takie generalne zezwolenie na transfer powinno obejmować więcej produktów związanych z obronnością niż istniejące generalne zezwolenia na transfery do certyfikowanych odbiorców. Certyfikowane przedsiębiorstwa wykazały się wysoką zdolnością do przestrzegania przepisów dotyczących transferu i kontroli wywozu, a także poniosły istotne koszty w celu uzyskania certyfikacji. Powinny one mieć możliwość korzystania z uproszczonych i mniej uciążliwych procedur realizacji transferów wewnątrzunijnych. W związku z wprowadzeniem takiego generalnego zezwolenia na transfer należy zmienić art. 9 dyrektywy 2009/43/WE, aby uwzględnić certyfikację dostawców.

(9) Zgodnie z art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/43/WE dyrektywa ta nie narusza swobody decyzji państw członkowskich w zakresie polityki eksportowej produktów związanych z obronnością.

(10) Dyrektywa 2009/43/WE przewiduje, że państwa członkowskie mogą wprowadzić generalne zezwolenia na transfer inne niż wymienione w art. 5 ust. 2 tej dyrektywy. Jednakże możliwość ta może być utrudniona przez przepisy krajowe ograniczające elastyczność oraz zdolność właściwych organów krajowych do pełnego wykorzystania instrumentów wprowadzonych dyrektywą 2009/43/WE. Na przykład dodatkowe rodzaje generalnych zezwoleń na transfer mogą dotyczyć transferów niezbędnych do realizacji projektów finansowanych z unijnych programów przemysłu obronnego, transferów wewnątrzgrupowych lub transferów w przypadkach pilnej konieczności wynikającej z sytuacji kryzysowej. Dzięki zwiększonemu wykorzystaniu generalnych zezwoleń na transfer państwa członkowskie przyczyniłyby się do właściwego funkcjonowania i dalszej integracji europejskiego rynku obronnego w całej Unii, w tym do wewnątrzunijnego transgranicznego dostępu do łańcuchów dostaw w sektorze obronności, zwłaszcza dla MŚP oraz spółek o średniej kapitalizacji. Należy zatem zobowiązać państwa członkowskie do umożliwienia, w ich przepisach krajowych, wprowadzenia generalnych zezwoleń na transfer innych niż wymienione w art. 5 ust. 2 dyrektywy 2009/43/WE.

(11) Wdrażanie unijnych programów przemysłu obronnego, takich jak Europejski Fundusz Obronny (EFO), jest często utrudnione ze względu na znaczące opóźnienia w transferze produktów związanych z obronnością ze względu na długotrwałe i złożone procesy uzyskiwania zezwoleń na transfer przez państwa członkowskie. Opóźnienia te wpływają w nieproporcjonalny sposób w szczególności na MŚP, co oznacza, że znajdują się one w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej w porównaniu z większymi podmiotami rynkowymi. Opóźnienia te mają negatywny wpływ na ogólną skuteczność i efektywność tych programów oraz mogą podważać zdolność Unii i jej państw członkowskich do terminowego i efektywnego kosztowo rozwijania oraz pozyskiwania potrzebnych zdolności obronnych. Konieczne jest zatem wprowadzenie generalnych zezwoleń na transfer w odniesieniu do tych programów. Zakres tych generalnych zezwoleń na transfer powinien mieć zastosowanie do wszystkich transferów, materialnych lub niematerialnych, które dostawca musi przeprowadzić w celu realizacji projektu oraz, w miarę możliwości, w całym łańcuchu dostaw. Te generalne zezwolenia na transfer powinny obejmować wszystkie produkty związane z obronnością określone w załączniku do dyrektywy 2009/43/WE oraz powinny mieć zastosowanie wyłącznie do transferów niezbędnych do realizacji konkretnych projektów. Te generalne zezwolenia na transfer powinny obejmować wyłącznie wewnątrzunijne transfery produktów związanych z obronnością. W przypadku gdy podmiot mający siedzibę w państwie trzecim również uczestniczy w projekcie finansowanym z unijnego programu przemysłu obronnego, przepisy tej dyrektywy nie powinny mieć wpływu na kontrolę wywozu do takiego podmiotu z państwa trzeciego i powinien on nadal podlegać polityce państw członkowskich w zakresie kontroli wywozu. Państwa członkowskie powinny, w miarę możliwości, przewidzieć również możliwość zastosowania takich zezwoleń do całego cyklu życia produktu opracowanego w ramach danego projektu, w tym etapów produkcji, utrzymania i modernizacji. Wprowadzenie takich generalnych zezwoleń na transfer zmniejszyłoby opóźnienia, zwiększyłoby efektywność oraz ułatwiło współpracę między przedsiębiorstwami uczestniczącymi w tych projektach, wspierając tym samym rozwój silnego i konkurencyjnego przemysłu obronnego Unii. Terminologię stosowaną w tym kontekście należy rozumieć jako identyczną z terminologią stosowaną we wzorze umowy o udzielenie dotacji na unijne programy obronne.

(12) Ponadto, biorąc pod uwagę rozwój technologiczny, konieczne jest dostosowanie wymogów dotyczących informacji, które mają być przekazywane przez dostawców produktów związanych z obronnością, ponieważ obecne przepisy mogą okazać się uciążliwe w przypadku niematerialnych transferów oprogramowań i technologii. Należy zapewnić dostawcom niezbędną elastyczność, przy jednoczesnym utrzymaniu rozliczalności, przejrzystości i kontroli, aby ułatwić efektywny i skuteczny transfer produktów związanych z obronnością w Unii. Konieczność zmiany tych wymogów w odniesieniu do niematerialnych transferów oprogramowań i technologii wymaga indywidualnej oceny. W związku z tym państwa członkowskie powinny zapewniać, aby wymogi te nie były nieproporcjonalne dla dostawców. Wymogi te powinny być proporcjonalne do celów kontroli państw członkowskich i w razie potrzeby należy je dostosować do celów monitorowania działalności w zakresie transferu bez nakładania nadmiernych obowiązków na dostawców.

(13) Aby ułatwić współpracę między przedsiębiorstwami w Unii należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w celu zmiany wykazu transferów, które mogą być zwolnione z obowiązku uzyskania uprzedniego zezwolenia, aby uwzględnić przypadki, w których transfery są niezbędne do celów współpracy wewnątrzunijnej. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ([4]). W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(14) W zakresie, w jakim niniejsza dyrektywa zmienia dyrektywę 2009/43/WE, właściwą podstawą prawną w odniesieniu do tych zmian jest art. 114 TFUE.

(15) Aby móc rozwijać niezbędne zdolności i gotowość bojową umożliwiające wiarygodne odstraszanie agresji wojskowej oraz wzmocnić bezpieczeństwo i autonomię strategiczną Unii, należy znacząco zwiększyć inwestycje w europejską obronność. Z prognoz dotyczących stopniowego wykorzystania środków wynika, że w ciągu najbliższych czterech lat inwestycje w obronność mogą sięgnąć co najmniej 800 mld EUR, z uwzględnieniem wydatków finansowanych z Instrumentu na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy (SAFE) w wysokości 150 mld EUR ustanowionego rozporządzeniem Rady (UE) 2025/1106 ([5]). Te znaczące inwestycje państw członkowskich w dziedzinie obronności wiążą się z dużą skalą zamówień publicznych. W celu zapewnienia, aby zwiększone wydatki przekładały się również na zwiększenie zdolności, należy uprościć niektóre przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE ([6]), która reguluje udzielanie zamówień na roboty budowlane, towary i usługi związane z obronnością i bezpieczeństwem, przy jednoczesnym utrzymaniu dobrze funkcjonującego ogólnounijnego rynku obronności. Państwom członkowskim należy zapewnić zarówno elastyczność w zakresie szybkiego uzupełniania zapasów, jak i możliwość jego realizacji w sposób zrównoważony, co najlepiej można osiągnąć poprzez pełne wykorzystanie potencjału rynku wewnętrznego. Dzięki uproszczeniu przepisów dotyczących zamówień publicznych w dziedzinie obronności w Unii państwa członkowskie powinny zyskać niezbędną elastyczność w reagowaniu na pojawiające się potrzeby w zakresie bezpieczeństwa, a jednocześnie wspierać konkurencyjny i zintegrowany europejski rynek obronny w celu długoterminowego rozwoju swoich zdolności obronnych.

(16) Aby osiągnąć niezbędną elastyczność w reagowaniu na pojawiające się potrzeby w zakresie bezpieczeństwa, konieczne jest podwyższenie kwot progowych dla zamówień objętych dyrektywą 2009/81/WE. Zmiana taka umożliwiłaby państwom członkowskim skoncentrowanie swoich zasobów na najbardziej kluczowych zamówieniach oraz zmniejszenie obciążenia administracyjnego dla przemysłu w przypadku mniejszych postępowań o udzielenie zamówienia, co pomogłoby ograniczyć złożoność regulacyjną i koszty związane z zamówieniami, a jednocześnie sprzyjałoby większemu udziałowi podmiotów wchodzących na rynek, w szczególności przedsiębiorstw typu start-up i scale-up, w bardziej dostępnych możliwościach udzielania zamówień na mniejszą skalę. Jednakże nawet w przypadku, gdy zamówienie nie osiąga kwot progowych, ogólne zasady udzielania zamówień publicznych określone w prawie Unii, w tym zasady przejrzystości, niedyskryminacji i równego traktowania oraz proporcjonalności, nadal mają zastosowanie.

(17) Ponadto państwa członkowskie powinny mieć możliwość korzystania ze wszystkich dostępnych narzędzi związanych z zamówieniami publicznymi. Aby zwiększyć liczbę sposobów udzielania zamówień publicznych przez instytucje/podmioty zamawiające, należy dodać możliwość korzystania z procedury otwartej oraz dynamicznego systemu zakupów. Te dwie procedury opierają się na procedurach przewidzianych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE ([7]). Ważne jest, aby instytucje/podmioty zamawiające w miarę możliwości stosowały w większym stopniu kryteria jakościowo-cenowe przy stosowaniu dynamicznego systemu zakupów.

([4]) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([5]) Rozporządzenie Rady (UE) 2025/1106 z dnia 27 maja 2025 r. ustanawiające instrument na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa Europy („instrument SAFE") poprzez Wzmocnienie Europejskiego Przemysłu Obronnego (Dz.U. L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

([6]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([7]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

(18) Istnieje pilna potrzeba zmobilizowania przez Unię wszystkich jej zdolności innowacyjnych oraz skierowania znaczących nakładów inwestycyjnych na odzyskanie przewagi technologicznej, aby uniknąć zależności technologicznej. Dyrektywa 2009/81/WE powinna również zostać dostosowana w celu lepszego wspierania zamówień na innowacje, w celu zapewniania, aby znaczące inwestycje dokonywane przez państwa członkowskie na rzecz zwiększenia gotowości obronnej nie ulegały dezaktualizacji i przyniosły długoterminowe korzyści. Ułatwiając realizację zamówień na innowacyjne rozwiązania obronne, Unia mogłaby zachęcać do rozwoju najnowocześniejszych technologii i zdolności, ostatecznie przekształcając obronność poprzez przełomowe innowacje oraz zwiększając skuteczność i odporność swoich systemów obronnych. Aby lepiej wspierać zamówienia na badania i rozwój oraz innowacyjne rozwiązania, w dyrektywie 2009/81/WE należy wprowadzić zmienioną i bardziej elastyczną procedurę ustanowienia partnerstwa innowacyjnego opartą na dyrektywie 2014/24/UE.

(19) Dyrektywa 2009/81/WE określa szczegółowe zasady mające zastosowanie w przypadkach pilnej konieczności wynikającej z sytuacji kryzysowej, takie jak skracanie terminów składania ofert oraz możliwość zastosowania procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu. W tym kontekście należy podkreślić dynamiczny charakter terminu „sytuacja kryzysowa", aby wyjaśnić, że obejmuje on sytuacje nadzwyczajne wynikające z rozwoju przedłużających się kryzysów, w tym zmiany sytuacji geopolitycznej. W definicji sytuacji kryzysowej zawartej w art. 1 pkt 10 dyrektywy 2009/81/WE uznaje się, że sytuacja kryzysowa może utrzymywać się i ewoluować z biegiem czasu, nawet po zakończeniu zdarzenia szkody, które ją wywołało.

(20) Zachodzi potrzeba zwiększenia i ulepszenia wspólnych inwestycji – od badań przez rozwój złożonych systemów aż po komercjalizację i zamówienia – w celu wzmocnienia suwerenności technologicznej Unii. Zamówienia państw członkowskich realizowane na zasadzie współpracy mają kluczowe znaczenie dla poprawy efektywności, skuteczności i interoperacyjności zdolności obronnych, przyczyniając się tym samym do wzmocnienia i uspójnienia europejskiej obronności. W oparciu o zawiadomienie Komisji z 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących wspólnych zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa ([8]) konieczne jest określenie przepisów dotyczących przystępowania państw członkowskich do programów współpracy opartych na badaniach i rozwoju po zakończeniu fazy badań i rozwoju, na późniejszych etapach cyklu życia. Ponadto w celu wsparcia późniejszych etapów cyklu życia finansowanych przez Unię programów dotyczących badań i rozwoju w dziedzinie obronności konieczne jest wyjaśnienie, że państwa członkowskie mogą korzystać z wyłączenia programów współpracy opartych na badaniach i rozwoju na tych samych warunkach również w przypadku projektów finansowanych ze środków programów dotyczących badań i rozwoju w dziedzinie obronności, takich jak EFO. Zapewniłoby to niezbędną pewność prawa, a także zapewniłoby, aby elastyczność wynikająca z tego wyłączenia sprzyjała kontynuacji projektów EFO w ramach współpracy nawet po zakończeniu fazy badań i rozwoju. Pozwoliłoby to również doprecyzować, że państwa członkowskie, które przystąpią do programu współpracy po zakończeniu fazy badań i rozwoju jako rzeczywiści uczestnicy, również będą korzystać z wyłączenia.

(21) W celu dalszego wspierania zamówień realizowanych na zasadzie współpracy oraz w celu zapewnienia pewności prawa konieczna jest zmiana dyrektywy 2009/81/WE, aby ustanowić przepisy dotyczące zamówień z udziałem instytucji/podmiotów zamawiających z różnych państw członkowskich.

(22) Aby móc szybko i w skoordynowany sposób reagować na pojawiające się wyzwania w zakresie bezpieczeństwa, instytucje/podmioty zamawiające mogą umożliwić partnerom z innych państw członkowskich przystąpienie do istniejącej umowy ramowej w okresie jej obowiązywania, nawet jeżeli umowa ramowa nie przewiduje takiej możliwości, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2643 ([9]). Zwiększa to skuteczność, pozwala uniknąć powielania procedur oraz promuje współpracę transgraniczną, interoperacyjność i korzyści skali.

([8]) Zawiadomienie Komisji w sprawie wytycznych dotyczących wspólnych zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (dyrektywa 2009/81/WE w sprawie zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa) (Dz.U. C 157 z 8.5.2019, s. 1).

([9]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2643 z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie ustanowienia Programu na rzecz europejskiego przemysłu obronnego oraz ram środków w celu zapewnienia terminowej dostępności i terminowych dostaw produktów związanych z obronnością („rozporządzenie w sprawie EDIP") (Dz.U. L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).

(23) Aby zapewnić państwom członkowskim większą przewidywalność i stabilność w planowaniu zamówień publicznych w dziedzinie obronności, konieczna jest zmiana przepisów regulujących umowy ramowe. Aby odzwierciedlić specyfikę sektora obronnego, konieczne jest przedłużenie maksymalnego możliwego okresu obowiązywania umów ramowych do 10 lat, umożliwiając państwom członkowskim ustanawianie długoterminowych partnerstw z przemysłem oraz planowanie swoich potrzeb w zakresie zamówień publicznych w dziedzinie obronności z większą pewnością, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby unijne przepisy dotyczące zamówień publicznych w dziedzinie obronności pozostały elastyczne i dostosowane do szczególnych potrzeb sektora obronnego.

(24) Dyrektywa 2009/81/WE powinna również odzwierciedlać odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz powinna być zgodna z przepisami dyrektywy 2014/24/UE dotyczącymi modyfikacji umów. W szczególności przepisy dotyczące modyfikacji umowy ramowej powinny być stosowane w taki sam sposób w dyrektywie 2009/81/WE jak w dyrektywie 2014/24/UE.

(25) W miarę możliwości instytucje/podmioty zamawiające powinny organizować umowy ramowe, dynamiczne systemy zakupów i partnerstwa innowacyjne w sposób ułatwiający udział MŚP, w tym poprzez stosowanie podziału zamówienia na części, proporcjonalne kryteria kwalifikacji oraz niedyskryminacyjne specyfikacje techniczne, takie jak dostęp dostawców technologii podwójnego zastosowania i przedsiębiorstw działających zarówno w sektorze cywilnym, jak i w sektorze obronnym, w tym lokalnych innowacyjnych przedsiębiorstw i podmiotów z mniejszych państw członkowskich z rozwijającymi się gałęziami przemysłu.

(26) Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne państw członkowskich, należy tymczasowo zawiesić niektóre obowiązki w zakresie sprawozdawczości statystycznej związane z zamówieniami publicznymi w dziedzinie obronności, umożliwiając organom krajowym skupienie się na wdrażaniu ich polityki obronnej i efektywnym wykorzystaniu ich zasobów, bez uszczerbku dla przejrzystości i rozliczalności.

(27) W zakresie, w jakim niniejsza dyrektywa zmienia dyrektywę 2009/81/WE, właściwą podstawą prawną w odniesieniu do tych zmian jest art. 53 ust. 1, art. 62 i art. 114 TFUE.

(28) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie uproszczenie przepisów mających zastosowanie do wewnątrzunijnego transferu produktów związanych z obronnością oraz do zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, aby zapewnić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na transgraniczny charakter transferów i zamówień związanych z obronnością, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(29) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywy 2009/43/WE i 2009/81/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2009/43/WE

W dyrektywie 2009/43/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 dodaje się punkty w brzmieniu:

„8) »sytuacja kryzysowa« oznacza sytuację kryzysową zdefiniowaną w art. 1 pkt 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE (*);

9) »ustrukturyzowane wewnątrzunijne partnerstwo przemysłowe« oznacza stabilne i trwałe porozumienie o współpracy między co najmniej dwoma podmiotami mającymi siedzibę w różnych państwach członkowskich, w przypadku gdy podmioty te stanowią część wspólnej grupy kapitałowej, konsorcjum, spółki joint venture lub innej jednostki o podobnej strukturze oraz są zaangażowane we wspólne projektowanie, opracowywanie, produkcję, montaż, dostawę, wprowadzanie do obrotu lub wspieranie cyklu życia produktu związanego z obronnością.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).";

2) art. 4 ust. 2, 3 i 4 otrzymuje brzmienie:

„2. Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie mogą zwolnić transfery produktów związanych z obronnością z obowiązku uzyskania wcześniejszego zezwolenia określonego w pierwszym ustępie, w co najmniej jednym z następujących przypadków:

a) dostawca lub odbiorca wchodzi w skład organu rządowego lub sił zbrojnych;

aa) odbiorca jest instytucją lub organem Unii lub Europejską Agencją Obrony;

b) dostawy dokonuje Unia Europejska, NATO, MAEA lub inna organizacja międzyrządowa w ramach wykonywania swoich zadań;

ba) odbiorca i dostawca są przedsiębiorstwami certyfikowanymi zgodnie z art. 9;

c) transfer jest konieczny do realizacji opartych na współpracy programów zbrojeniowych między państwami członkowskimi, w tym projektów w ramach stałej współpracy strukturalnej (PESCO), struktury na rzecz europejskiego programu zbrojeniowego (SEAP) i europejskich projektów wspólnego zainteresowania w dziedzinie obronności (EDPCI);

ca) transfer jest niezbędny do realizacji projektu finansowanego ze środków unijnego programu na rzecz przemysłu obronnego;

cb) transfer odbywa się w ramach ustrukturyzowanego wewnątrzunijnego partnerstwa przemysłowego;

cc) transfer następuje w przypadku pilnej konieczności wynikającej z sytuacji kryzysowej;

cd) transfer ma na celu zapewnienie pomocy i wsparcia zgodnie z art. 42 ust. 7 Traktatu o Unii Europejskiej;

d) transfer związany jest z pomocą humanitarną w przypadku katastrofy lub stanowi pomoc w nagłym wypadku;

da) transfer jest związany z pomocą wojskową i obronną wynikającą z działań Unii na podstawie art. 28 TUE, w przypadku gdy Rada podejmuje jednomyślnie decyzję zgodnie z art. 41 ust. 2 TUE;

e) transfer jest konieczny do naprawy, utrzymania, ekspozycji lub dokonania pokazu, lub w ich następstwie.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy zgodnie z art. 13a – na wniosek państwa członkowskiego lub ze swojej własnej inicjatywy – zmieniających ust. 2 niniejszego artykułu, aby uwzględnić którykolwiek z następujących dodatkowych przypadków:

a) transfer następuje na warunkach, które nie naruszają polityki publicznej lub bezpieczeństwa publicznego;

b) obowiązek uzyskania wcześniejszego zezwolenia stał się niezgodny z międzynarodowymi zobowiązaniami państw członkowskich w następstwie przyjęcia niniejszej dyrektywy;

c) transfer jest konieczny dla współpracy międzyrządowej, o której mowa w art. 1 ust. 4;

d) transfer jest konieczny dla współpracy wewnątrzunijnej.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy, którzy chcą dokonać transferu produktów związanych z obronnością z ich terytorium mogli korzystać z generalnego zezwolenia na transfer lub ubiegać się o globalne lub indywidualne zezwolenia na transfer zgodnie z art. 5, 6 i 7. Bez uszczerbku dla art. 8, nie można wprowadzać żadnych warunków wstępnych, których skutkiem byłoby uniemożliwienie dostawcom korzystania z generalnych zezwoleń na transfer lub ubiegania się o globalne lub indywidualne zezwolenia na transfer, na podstawie kryteriów, które nie są związane z ich zdolnością do wypełniania ich zobowiązań w dziedzinie transferu i kontroli wywozu.";

3) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) dodaje się literę w brzmieniu:

„ba) odbiorca i dostawca są przedsiębiorstwami certyfikowanymi zgodnie z art. 9;";

(ii) dodaje się litery w brzmieniu:

„e) publikacja jest wymagana na podstawie art. 5a;

f) publikacja jest wymagana na podstawie art. 5b.";

(iii) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Generalne zezwolenie na transfer, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. ba), ma zastosowanie co najmniej do produktów związanych z obronnością objętych generalnym zezwoleniem na transfer, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b).";

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Państwa członkowskie przewidują w swoim ustawodawstwie możliwość wprowadzenia generalnych zezwoleń na transfer innych niż te, o których mowa w art. 5 ust. 2.";

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie uczestniczące w programie współpracy międzyrządowej, takim jak PESCO, SEAP i EDPCI, dotyczącym opracowywania, produkcji i stosowania jednego lub większej liczby produktów związanych z obronnością, mogą opublikować generalne zezwolenie na transfery do innych państw członkowskich uczestniczących w tym programie, które są niezbędne do realizacji tego programu.";

4) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„*Artykuł 5a*

Zezwolenia na transfery niezbędne do realizacji projektów finansowanych ze środków unijnych programów na rzecz przemysłu obronnego

1. Państwa członkowskie publikują generalne zezwolenia na transfer obejmujące wszystkie transfery niezbędne do realizacji projektów finansowanych ze środków unijnego programu przemysłu obronnego. Zezwolenia te obejmują produkty związane z obronnością określone w załączniku oraz mają zastosowanie jedynie do transferów niezbędnych do realizacji konkretnych projektów.

2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że system zezwoleń, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie również do późniejszych etapów cyklu życia projektów realizowanych po etapach finansowanych ze środków unijnego programu przemysłu obronnego.

3. Państwa członkowskie nie mogą wymagać jakichkolwiek dodatkowych zobowiązań, takich jak certyfikaty związane z końcowym zastosowaniem, lub ograniczenia wywozu produktów związanych z obronnością, w przypadku gdy umowa o finansowaniu lub zamówienie zawarte w ramach unijnego programu przemysłu obronnego zawiera zobowiązanie, że produkty związane z obronnością powiązane z realizacją danego projektu lub wynikające z jego realizacji nie będą udostępniane bez zezwolenia osobom lub podmiotom innym niż uczestnicy danej umowy o finansowaniu lub strony danego zamówienia, instytucja finansująca lub zamawiająca lub, w stosownych przypadkach, Komisja, jeżeli nie jest ona instytucją finansującą lub zamawiającą, oraz Trybunał Obrachunkowy, jak określono w ust. 4.

4. Umowa o finansowaniu lub zamówienie mogą określać zasady, na jakich produkty związane z obronnością powiązane z realizacją danego projektu mogą zostać przekazane Trybunałowi Obrachunkowemu, gdy uczestnicy, instytucje finansujące lub zamawiające lub, w stosownych przypadkach, Komisja, jeżeli nie jest ona instytucją finansującą lub zamawiającą, są do tego prawnie zobowiązani.

Artykuł 5b

Zezwolenia na transfery odbywające się w ramach ustrukturyzowanego wewnątrzunijnego partnerstwa przemysłowego

1. Państwa członkowskie publikują generalne zezwolenia na transfery odbywające się w ramach ustrukturyzowanego wewnątrzunijnego partnerstwa przemysłowego.

2. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, mają również zastosowanie do niematerialnych transferów oprogramowań i technologii.”;

5) w art. 8 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Państwa członkowskie zapewniają proporcjonalność w stosowaniu przepisów niniejszego artykułu dotyczących niematerialnych transferów oprogramowań i technologii oraz, w szczególności w odniesieniu do ust. 3 lit. b) i c), unikają nakładania na dostawców nieproporcjonalnych obowiązków sprawozdawczych.”;

6) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy w celu certyfikacji przedsiębiorstw mających siedzibę na ich terytorium, które odbierają lub dostarczają produkty związane z obronnością w ramach zezwoleń na transfer opublikowanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. b) i ba).”;

b) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Certyfikacja potwierdza wiarygodność przedsiębiorstwa, w szczególności w odniesieniu do przestrzegania unijnych i krajowych przepisów dotyczących transferu i kontroli eksportu, zwłaszcza w odniesieniu do środków należytej staranności wykorzystywanych do oceny ryzyka związanego z eksportem produktów i ograniczeń eksportu produktów związanych z obronnością otrzymanych na podstawie zezwolenia na transfer z innego państwa członkowskiego. Wiarygodność przedsiębiorstwa odbiorcy ocenia się na podstawie zezwolenia na transfer według następujących kryteriów:";

(ii) lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) potwierdzone doświadczenie w dziedzinie transferów i eksportu produktów związanych z obronnością, uwzględniając w szczególności rejestr przestrzegania przez przedsiębiorstwo mających zastosowanie kontroli transferu i eksportu, w tym ograniczeń eksportowych, wszelkie decyzje sądowe w tej kwestii, zezwolenie na produkcję lub komercjalizację produktów związanych z obronnością oraz zatrudnianie doświadczonej kadry zarządzającej;

b) odpowiednia działalność przemysłowa w Unii dotycząca produktów związanych z obronnością;";

(iii) lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) opis, kontrasygnowany przez pracownika szczebla kierowniczego, o którym mowa w lit. c), wewnętrznego programu zgodności lub systemu zarządzania transferem lub eksportem realizowanego przez przedsiębiorstwo; opis ten musi zawierać szczegółowe informacje dotyczące:

(i) zasobów ludzkich, organizacyjnych i technicznych przydzielonych do zarządzania transferami i eksportem;

(ii) hierarchii odpowiedzialności w strukturze przedsiębiorstwa;

(iii) procedur audytu wewnętrznego i sprawozdawczości oraz środków naprawczych;

(iv) podnoszenia świadomości i szkolenia pracowników;

(v) zabezpieczeń fizycznych, technicznych i informacyjnych;

(vi) prowadzenia rejestrów oraz możliwości śledzenia transferów i eksportu; oraz

(vii) procesu i procedur kontroli transakcji.";

c) ust. 3 lit. b) i c) otrzymują brzmienie:

„b) nazwę i adres przedsiębiorstwa;

c) poświadczenie zgodności przedsiębiorstwa z kryteriami, o których mowa w ust. 2; oraz";

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Właściwe organy monitorują przynajmniej co trzy lata spełnianie przez przedsiębiorstwo kryteriów, o których mowa w ust. 2, oraz warunków związanych ze świadectwami, o których mowa w ust. 4. Przedsiębiorstwa niezwłocznie powiadamiają właściwe organy o zmianach w swojej organizacji wewnętrznej lub w swojej działalności przemysłowej lub handlowej dotyczącej produktów związanych z obronnością. W takich przypadkach właściwe organy mogą ocenić, czy przedsiębiorstwo nadal spełnia kryteria, o których mowa w ust. 2.";

e) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Państwa członkowskie publikują i regularnie aktualizują wykaz certyfikowanych dostawców i odbiorców oraz informują o tym Komisję, Parlament Europejski oraz inne państwa członkowskie.

Komisja podaje do wiadomości publicznej na swojej stronie internetowej centralny rejestr dostawców i odbiorców certyfikowanych przez państwa członkowskie.";

7) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 17*

Przegląd i sprawozdawczość

Do dnia 1 stycznia 2031 r. Komisja przeprowadzi przegląd wykonywania niniejszej dyrektywy w kontekście poprawy gotowości obronnej Europy do 2030 r. zgodnie z wnioskiem Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej z marca 2025 r. oraz złoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na ten temat. Komisja oceni w szczególności, czy i w jakim stopniu osiągnięto cele niniejszej dyrektywy w odniesieniu do, między innymi, funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz celu poprawy gotowości obronnej Europy do 2030 r. W swoim sprawozdaniu Komisja dokona przeglądu między innymi stosowania art. 5, art. 5a, art. 9–12 i art. 15 oraz oceni, jak niniejsza dyrektywa zwiększyła podaż europejskich produktów związanych z obronnością i bezpieczeństwem, uwzględniając między innymi powodzenie ogólnego zwiększania zdolności produkcyjnych w tym zakresie, a także sytuację MŚP oraz spółek o średniej kapitalizacji. W stosownych przypadkach do sprawozdania dołączony zostanie wniosek ustawodawczy.".

Artykuł 2

Zmiany w dyrektywie 2009/81/WE

W dyrektywie 2009/81/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 15 i 16 otrzymują brzmienie:

„15) »kandydat« oznacza wykonawcę ubiegającego się o zaproszenie lub zaproszonego do udziału w procedurze ograniczonej lub negocjacyjnej, w dialogu konkurencyjnym lub partnerstwie innowacyjnym;

16) »oferent« oznacza wykonawcę, który złożył ofertę;";

b) dodaje się punkty w brzmieniu:

„17a) »scentralizowane działania zakupowe« oznaczają działania prowadzone w jednej z następujących form:

a) nabywanie dostaw lub usług przeznaczonych dla instytucji/podmiotów zamawiających;

b) udzielanie zamówień lub zawieranie umów ramowych na roboty budowlane, dostawy lub usługi przeznaczone dla instytucji/podmiotów zamawiających;

17b) »pomocnicze działania zakupowe« oznaczają działania polegające na zapewnieniu wsparcia dla działań zakupowych, w szczególności w następujących formach:

a) infrastruktura techniczna umożliwiająca instytucjom/podmiotom zamawiającym udzielanie zamówień lub zawieranie umów ramowych na roboty budowlane, dostawy lub usługi;

b) doradztwo dotyczące prowadzenia lub planowania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego;

c) przygotowanie postępowań o udzielenie zamówienia i zarządzanie nimi w imieniu i na rzecz danej instytucji zamawiającej/danego podmiotu zamawiającego;";

c) pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18) »centralna jednostka zakupująca« oznacza instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający lub europejski organ publiczny, która(-y) realizuje scentralizowane działania zakupowe oraz, ewentualnie, pomocnicze działania zakupowe;";

d) dodaje się punkt w brzmieniu:

„18a) »procedura otwarta« oznacza procedurę, w której każdy zainteresowany wykonawca może złożyć ofertę w odpowiedzi na zaproszenie do ubiegania się o zamówienie;";

e) dodaje się punkt w brzmieniu:

„21a) »dynamiczny system zakupów« oznacza w pełni elektroniczny proces dokonywania bieżących zakupów, których cechy, jako ogólnie dostępnych na rynku, spełniają wymogi instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego;";

f) dodaje się punkt w brzmieniu:

„29) »utrzymanie« oznacza wszystkie działania podejmowane w celu zapewnienia gotowości i zdolności operacyjnej sprzętu wojskowego lub newralgicznego, w szczególności mające na celu zachowanie sprzętu w określonym stanie lub przywrócenie go do tego stanu aż do zakończenia jego użytkowania, w tym zapewnienie gotowości do misji, trwałości i modernizacji, dostosowania i specjalizacji, inspekcji, przeglądów, testowania, obsługi, modyfikacji, klasyfikacji pod względem zdatności do użytku, naprawy, odzyskiwania, odbudowy, odzysku surowców, ratownictwa oraz pozyskiwania części z innych urządzeń.";

2) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) w lit. a) kwotę „432 000 EUR" zastępuje się kwotą „2 000 000 EUR";

b) w lit. b) kwotę „5 404 000 EUR" zastępuje się kwotą „10 000 000 EUR";

3) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Metody obliczania szacunkowej wartości zamówienia";

b) w ust. 5 wprowadza się następujące zmiany:

(i) w lit. a) kwotę „80 000 EUR" zastępuje się kwotą „360 000 EUR", a kwotę „1 000 000 EUR" zastępuje się kwotą „1 800 000 EUR";

(ii) w lit. b) kwotę „80 000 EUR" zastępuje się kwotą „360 000 EUR";

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W odniesieniu do umów ramowych i dynamicznych systemów zakupów uwzględnieniu podlega maksymalna szacunkowa wartość, bez VAT, wszystkich zamówień, których udzielenia przewiduje się przez cały okres obowiązywania umowy ramowej lub okres ważności dynamicznego systemu zakupów.";

d) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„10. W przypadku partnerstw innowacyjnych uwzględnieniu podlega maksymalna szacunkowa wartość, bez VAT, wszystkich działań w zakresie badań i rozwoju, które mają zostać przeprowadzone na wszystkich etapach planowanego partnerstwa, a także wszystkich dostaw, usług lub robót budowlanych, które mają być opracowane i zamówione na koniec planowanego partnerstwa.”;

4) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 10

Zamówienia oraz umowy ramowe zawierane przez centralne jednostki zakupujące

1. Państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość zakupu przez instytucje/podmioty zamawiające robót budowlanych, dostaw lub usług od centralnej jednostki zakupującej lub za jej pośrednictwem.

Państwa członkowskie mogą również postanowić, że instytucje/podmioty zamawiające mogą nabywać roboty budowlane, dostawy i usługi w drodze zamówień udzielanych przez centralną jednostkę zakupującą, za pomocą dynamicznych systemów zakupów prowadzonych przez centralną jednostkę zakupującą lub – w zakresie określonym w art. 29 ust. 2 akapit drugi – na podstawie umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą oferującą scentralizowaną działalność zakupową. W przypadku gdy dynamiczny system zakupów obsługiwany przez centralną jednostkę zakupującą może być wykorzystywany przez inne instytucje/podmioty zamawiające, wskazuje się to w zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie prowadzącym do ustanowienia takiego dynamicznego systemu zakupów.

W odniesieniu do akapitów pierwszego i drugiego państwa członkowskie mogą postanowić, że niektóre zamówienia będą realizowane za pośrednictwem centralnych jednostek zakupujących lub co najmniej jednej określonej centralnej jednostki zakupującej.

2. Uznaje się, że instytucje/podmioty zamawiające, które nabywają roboty budowlane, dostawy lub usługi od centralnej jednostki zakupującej lub za jej pośrednictwem, spełniły wymogi niniejszej dyrektywy, o ile:

a) centralne jednostki zakupujące spełniły wymogi niniejszej dyrektywy; lub

b) w przypadku gdy centralna jednostka zakupująca nie jest instytucją zamawiającą/podmiotem zamawiającym, stosowane przez nią zasady udzielania zamówień spełniają wymogi niniejszej dyrektywy, a udzielone zamówienia mogą podlegać skutecznym środkom ochrony prawnej porównywalnym z przewidzianymi w tytule IV.

Ponadto uznaje się, że instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający również wypełniły swoje obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy, gdy nabyły roboty budowlane, dostawy lub usługi w drodze zamówień udzielanych przez centralną jednostkę zakupującą, za pomocą dynamicznych systemów zakupów obsługiwanych przez centralną jednostkę zakupującą lub – w zakresie określonym w art. 29 ust. 2 akapit drugi – na podstawie umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą.

Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający odpowiada jednak za wypełnienie obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy w odniesieniu do tych części postępowania, które przeprowadza sam(a), w szczególności:

a) udzielenie zamówienia za pośrednictwem dynamicznego systemu zakupów obsługiwanego przez centralną jednostkę zakupującą;

b) prowadzenie ponownego poddania zamówienia procedurze konkurencyjnej na podstawie umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą;

c) zgodnie z art. 29 ust. 4, określenie, którzy wykonawcy będący stronami umowy ramowej wykonają dane zadanie na podstawie umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą.

3. Instytucje/podmioty zamawiające mogą, bez stosowania procedur przewidzianych w niniejszej dyrektywie, udzielić centralnej jednostce zakupującej zamówienia na usługi w zakresie realizacji scentralizowanych działań zakupowych.

Takie zamówienia na usługi mogą również obejmować realizację pomocniczych działań zakupowych.";

5) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„*Artykuł 10a*

Zamówienia, w których biorą udział instytucje/podmioty zamawiające z różnych państw członkowskich

1. Instytucje/podmioty zamawiające z różnych państw członkowskich mogą działać wspólnie w procesie udzielania zamówień zgodnie z niniejszym artykułem.

Instytucje/podmioty zamawiające nie mogą korzystać z przepisów niniejszego artykułu w celu unikania stosowania obowiązkowych przepisów prawa publicznego zgodnych z prawem unijnym, którym podlegają w swoim państwie członkowskim.

2. Państwa członkowskie nie mogą zakazać swoim instytucjom/podmiotom zamawiającym korzystania ze scentralizowanych działań zakupowych realizowanych przez centralne jednostki zakupujące, które znajdują się w innym państwie członkowskim ani oferowania scentralizowanych działań zakupowych instytucjom/podmiotom zamawiającym, które znajdują się w innym państwie członkowskim.

W odniesieniu do scentralizowanych działań zakupowych realizowanych przez centralną jednostkę zakupującą znajdującą się w innym państwie członkowskim niż instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający, państwa członkowskie mogą sprecyzować, że ich instytucje/podmioty zamawiające mogą korzystać jedynie ze scentralizowanych działań zakupowych określonych w art. 1 pkt 17a lit. a) albo b).

3. Realizowanie scentralizowanych działań zakupowych przez centralną jednostkę zakupującą znajdującą się w innym państwie członkowskim musi przebiegać zgodnie z przepisami krajowymi państwa członkowskiego, w którym znajduje się centralna jednostka zakupująca. Nie ma to zastosowania do europejskich organów publicznych.

Przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym znajduje się centralna jednostka zakupująca, mają również zastosowanie do:

a) udzielania zamówień w ramach dynamicznego systemu zakupów;

b) prowadzenia ponownego poddania zamówienia procedurze konkurencyjnej na podstawie umowy ramowej; oraz

c) określenia, którzy wykonawcy będący stronami umowy ramowej wykonają dane zadanie w przypadku umowy ramowej z większą liczbą wykonawców, bez ponownego poddania zamówienia procedurze konkurencyjnej.

4. Większa liczba instytucji/podmiotów zamawiających z różnych państw członkowskich może wspólnie udzielić zamówienia, zawrzeć umowę ramową lub obsługiwać dynamiczny system zakupów. Mogą one również – w zakresie określonym w art. 29 ust. 2 akapit drugi – udzielać zamówień na podstawie umowy ramowej lub za pomocą dynamicznego systemu zakupów.

O ile niezbędne elementy nie zostały uregulowane w umowie międzynarodowej zawartej między zainteresowanymi państwami członkowskimi, uczestniczące instytucje/podmioty zamawiające zawierają porozumienie, w którym określa się:

a) obowiązki stron i odpowiednie mające zastosowanie przepisy krajowe;

b) wewnętrzną organizację postępowania o udzielenie zamówienia, w tym kwestie zarządzania postępowaniem, podziału zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług oraz zawarcia umów.

Uznaje się, że uczestnicząca instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający wypełnia swoje obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy, gdy nabywa roboty budowlane, dostawy lub usługi od instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego, która(-y) jest odpowiedzialna(-y) za postępowanie o udzielenie zamówienia. Przy określaniu obowiązków i mającego zastosowanie prawa krajowego zgodnie z akapitem drugim lit. a), uczestniczące instytucje/podmioty zamawiające mogą rozdzielić między siebie poszczególne obowiązki oraz określić mające zastosowanie przepisy prawa krajowego któregokolwiek ze swoich odpowiednich państw członkowskich. Podział obowiązków i mające zastosowanie przepisy krajowe określa się w dokumentach zamówienia dotyczących wspólnie udzielanych zamówień.

5. W przypadku, gdy większa liczba instytucji/podmiotów zamawiających z różnych państw członkowskich utworzyło wspólny podmiot ustanowiony na podstawie prawa unijnego, uczestniczące instytucje/podmioty zamawiające dochodzą do porozumienia, w drodze decyzji właściwego organu wspólnego podmiotu, w kwestii mających zastosowanie krajowych przepisów dotyczących zamówień obowiązujących w jednym z następujących państw członkowskich:

a) przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym wspólny podmiot ma siedzibę statutową;

b) przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym wspólny podmiot prowadzi swoją działalność.

Porozumienie, o którym mowa w akapicie pierwszym, może obowiązywać na czas nieokreślony, jeżeli jest umocowane w akcie ustanawiającym wspólny podmiot, albo może być ograniczone do określonego okresu, określonych rodzajów zamówień lub do jednego konkretnego zamówienia lub większej ich liczby.

Artykuł 10b

Okazjonalne wspólne udzielanie zamówień

1. Dwie lub większa liczba instytucji zamawiających/dwa lub większa liczba podmiotów zamawiających może uzgodnić przeprowadzenie niektórych określonych zamówień wspólnie.

2. W przypadku gdy postępowanie o udzielenie zamówienia jest w całości przeprowadzane wspólnie w imieniu i na rzecz wszystkich zainteresowanych instytucji/podmiotów zamawiających, są one również wspólnie odpowiedzialne za wypełnienie swoich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Ma to również zastosowanie w przypadku, gdy jedna instytucja zamawiająca/jeden podmiot zamawiający zarządza przebiegiem postępowania, występując we własnym imieniu oraz w imieniu pozostałych zainteresowanych instytucji/podmiotów zamawiających.

W przypadku gdy postępowanie o udzielenie zamówienia nie jest w całości przeprowadzane w imieniu i na rzecz zainteresowanych instytucji/podmiotów zamawiających, są one wspólnie odpowiedzialne wyłącznie za te części postępowania, które prowadzone są wspólnie. Każda instytucja zamawiający/każdy podmiot zamawiający ponosi wyłączną odpowiedzialność za wypełnienie swoich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy w odniesieniu do części postępowania, które wykonuje w swoim imieniu i na swoją rzecz.”;

6) art. 13 lit. c) i d) otrzymują brzmienie:

„c) zamówień udzielonych w ramach programu współpracy opartego na badaniach i rozwoju, prowadzonych wspólnie przez przynajmniej dwa państwa członkowskie nad opracowaniem nowego produktu lub modernizacji prowadzącej do istotnych zmian lub znaczących ulepszeń istniejącego produktu oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, do późniejszych etapów całości lub części cyklu życia tego produktu.

W przypadku gdy państwo członkowskie staje się pełnoprawnym członkiem programu współpracy po zakończeniu fazy badawczo-rozwojowej tego programu, niniejszy artykuł ma zastosowanie do późniejszych faz cyklu życia produktu przystępującego państwa członkowskiego. Projekt w zakresie badań i rozwoju zarządzany przez instytucje lub organy Unii, realizowany zgodnie z przepisami unijnymi i finansowany z budżetu Unii stanowi program współpracy realizowany wspólnie przez co najmniej dwa państwa członkowskie i może być kontynuowany na etapach następujących po fazie badań i rozwoju, w którym to przypadku zamówienia udzielone w ramach programu działań następczych mogą również zostać wyłączone na podstawie niniejszego artykułu;

d) zamówień udzielonych w państwie trzecim, w tym zamówień cywilnych realizowanych podczas rozmieszczenia lub szkolenia sił poza terytorium Unii, w przypadku gdy względy operacyjne wymagają udzielenia ich wykonawcom, którzy znajdują się w strefie prowadzenia działań;";

7) w art. 25 akapity drugi i trzeci otrzymują brzmienie:

„Instytucje/podmioty zamawiające udzielają zamówień, stosując procedurę otwartą, ograniczoną lub procedurę negocjacyjną z publikacją ogłoszenia o zamówieniu.

W okolicznościach, o których mowa w art. 27 lub 27a, mogą one udzielać zamówień w drodze dialogu konkurencyjnego lub partnerstwa innowacyjnego.";

8) art. 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku szczególnie złożonych zamówień państwa członkowskie mogą przewidzieć, że w przypadku gdy instytucje/podmioty zamawiające uznają, że zastosowanie procedury otwartej, procedury ograniczonej lub procedury negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia o zamówieniu nie pozwoli na udzielenie zamówienia, te instytucje/podmioty zamawiające mogą skorzystać z procedury dialogu konkurencyjnego zgodnie z niniejszym artykułem.

Zamówienia udziela się wyłącznie na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.";

9) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 27a*

Partnerstwo innowacyjne

1. Każdy wykonawca może złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w partnerstwie innowacyjnym po opublikowaniu ogłoszenia o zamówieniu, przekazując informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej wymagane przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający.

W dokumentach zamówienia instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający określa zapotrzebowanie na innowacyjny produkt, usługę lub roboty budowlane, które nie może zostać zaspokojone przez zakup produktów, usług lub robót budowlanych już dostępnych na rynku. Wskazuje, które elementy tego opisu stanowią minimalne wymogi, jakie mają spełnić wszystkie oferty. Przekazane informacje muszą być wystarczająco precyzyjne, aby umożliwić wykonawcom ustalenie charakteru i zakresu wymaganego rozwiązania oraz podjęcie decyzji co do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może zadecydować o ustanowieniu partnerstwa innowacyjnego z jednym partnerem lub z większą liczbą partnerów prowadzących odrębne działania badawczo-rozwojowe.

Minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału wynosi 30 dni od dnia wysłania ogłoszenia o zamówieniu. Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający ocenia informacje przekazane przez wykonawców oraz zaprasza odpowiednich kandydatów do udziału w postępowaniu. Instytucje/podmioty zamawiające mogą ograniczyć liczbę odpowiednich kandydatów, których zaproszą do udziału w postępowaniu. Zamówienia udziela się wyłącznie na podstawie kryterium oferty o najlepszej relacji jakości do ceny zgodnie z art. 47.

2. Celem partnerstwa innowacyjnego jest opracowanie innowacyjnego produktu, usługi lub robót budowlanych oraz późniejszy zakup dostaw, usług lub robót budowlanych będących wynikiem tych prac, pod warunkiem że odpowiadają one poziomom efektywności i maksymalnym kosztom uzgodnionym między instytucjami/podmiotami zamawiającymi a uczestnikami.

Organizacja partnerstwa innowacyjnego obejmuje kolejne etapy zgodnie z kolejnością kroków w procesie badawczo-innowacyjnym, które mogą obejmować wytworzenie produktów, świadczenie usług lub ukończenie robót budowlanych. W ramach partnerstwa innowacyjnego ustala się cele pośrednie, które mają osiągnąć partnerzy, oraz przewiduje wypłatę wynagrodzenia w odpowiednich ratach.

W oparciu o te cele instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może po każdym etapie postanowić zakończyć partnerstwo innowacyjne lub, w przypadku partnerstwa innowacyjnego z większą liczbą partnerów, zmniejszyć liczbę partnerów poprzez rozwiązanie poszczególnych umów, pod warunkiem że instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający wskazał(a) w dokumentach zamówienia takie możliwości oraz warunki skorzystania z nich.

3. O ile niniejszy artykuł nie stanowi inaczej, instytucje/podmioty zamawiające negocjują z oferentami wstępne i wszystkie późniejsze złożone przez nich oferty, z wyjątkiem ostatecznych ofert, w celu ulepszenia ich treści.

Minimalne wymogi i kryteria udzielenia zamówienia nie podlegają negocjacjom.

4. Podczas negocjacji instytucje/podmioty zamawiające muszą zapewniać równe traktowanie wszystkich oferentów oraz uczciwą konkurencję między nimi. W tym celu nie mogą one udzielać informacji w sposób dyskryminacyjny, który może zapewnić niektórym oferentom przewagę nad innymi oferentami. Muszą one informować na piśmie wszystkich oferentów, których oferty nie zostały wyeliminowane, na podstawie ust. 5, o wszelkich zmianach w specyfikacjach technicznych lub innych dokumentach zamówienia. W następstwie tych zmian instytucje/podmioty zamawiające muszą zapewnić oferentom wystarczająco dużo czasu na zmodyfikowanie i ponowne złożenie poprawionych ofert, stosownie do przypadku.

Zgodnie z art. 6 instytucje/podmioty zamawiające nie mogą ujawniać pozostałym uczestnikom informacji poufnych udzielanych przez kandydata lub oferenta biorącego udział w negocjacjach, bez jego zgody. Zgoda ta nie może mieć formy ogólnego zezwolenia, ale musi być wyrażona w odniesieniu do planowanego przekazania określonych informacji.

5. Negocjacje w ramach procedury ustanowienia partnerstwa innowacyjnego mogą zostać podzielone na kolejne etapy w celu ograniczenia liczby ofert będących przedmiotem negocjacji poprzez zastosowanie kryteriów udzielenia zamówienia wskazanych w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub w dokumentach zamówienia. W ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub w dokumentach zamówienia instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający wskazuje, czy skorzysta z takiego rozwiązania. Przed zakończeniem trwającego etapu instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający może określić kryteria udzielenia zamówienia i maksymalne koszty wykorzystane do wyboru ofert, które wezmą udział w kolejnym etapie. Te kryteria udzielenia zamówienia i maksymalne koszty muszą być proporcjonalne do oczekiwanych wyników bieżącego etapu oraz do celów partnerstwa innowacyjnego. W przypadku gdy w wyniku zastosowania kryteriów oceny i maksymalnych kosztów oferent odrzucony na wcześniejszym etapie stanie się uprawniony do udziału w kolejnym etapie, takiego oferenta zaprasza się do udziału w kolejnym etapie.

6. Podczas kwalifikacji kandydatów instytucje/podmioty zamawiające stosują w szczególności kryteria dotyczące zdolności kandydatów w zakresie badań i rozwoju oraz opracowywania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

Tylko wykonawcy zaproszeni przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, po dokonaniu przez nią/niego oceny wymaganych informacji, mogą przedkładać projekty badawcze i innowacyjne mające na celu zaspokojenie potrzeb określonych przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający, które nie mogą zostać zaspokojone przez istniejące rozwiązania.

W dokumentach zamówienia instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający określa zasady mające zastosowanie do praw własności intelektualnej. W przypadku partnerstwa innowacyjnego z większą liczbą partnerów instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający, zgodnie z art. 6, nie może ujawniać pozostałym partnerom rozwiązań proponowanych ani innych informacji poufnych udzielanych przez jednego z partnerów w ramach partnerstwa, bez jego zgody. Zgoda ta nie może mieć formy ogólnego zezwolenia, ale musi być wyrażona w odniesieniu do planowanego przekazania określonych informacji.

7. Instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający zapewnia, aby struktura partnerstwa oraz, w szczególności, czas trwania i wartość poszczególnych etapów odzwierciedlała stopień innowacyjności proponowanego rozwiązania i kolejność działań badawczo-innowacyjnych niezbędnych do opracowania innowacyjnego rozwiązania niedostępnego jeszcze na rynku. Szacowana wartość dostaw, usług lub robót budowlanych musi być proporcjonalna do wielkości inwestycji niezbędnej do ich opracowania.";

10) w art. 28 wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w przypadku zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi:

a) gdy w toku procedury otwartej, procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, dialogu konkurencyjnego lub partnerstwa innowacyjnego nie złożono żadnej oferty lub żadnej odpowiedniej oferty lub żadnego wniosku, o ile początkowe warunki zamówienia nie ulegają zasadniczym zmianom oraz pod warunkiem że odpowiednia informacja zostanie przesłana Komisji na jej wniosek;

b) w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w złożonych ofertach lub złożenia ofert niemożliwych do przyjęcia na podstawie krajowych przepisów zgodnych z art. 5, 19, 21–24 oraz rozdziałem VII tytułu II, w wyniku procedury otwartej, procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, dialogu konkurencyjnego lub partnerstwa innowacyjnego, o ile:

(i) pierwotne warunki zamówienia nie uległy zasadniczym zmianom; oraz

(ii) uwzględniają one w procedurze negocjacyjnej wszystkich i jedynie tych oferentów, którzy spełniają kryteria określone w art. 39–46 i którzy podczas wcześniejszej procedury otwartej, procedury ograniczonej, dialogu konkurencyjnego lub partnerstwa innowacyjnego złożyli oferty zgodne z formalnymi wymogami procedury przetargowej;

c) gdy pilnej konieczności wynikającej z sytuacji kryzysowej nie da się pogodzić z terminami określonymi dla procedury otwartej, procedury ograniczonej i procedury negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, w tym skróconymi terminami, o których mowa w art. 33 ust. 7; może to na przykład mieć zastosowanie w przypadkach, o których mowa w art. 23 akapit drugi lit. d);

d) o ile jest to absolutnie konieczne gdy, ze względu na wystąpienie pilnej konieczności spowodowanej wydarzeniami, których instytucje/podmioty zamawiające nie mogły przewidzieć, terminy określone dla procedury otwartej, procedury ograniczonej lub procedury negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia, w tym skrócone terminy, o których mowa w art. 33 ust. 7, nie mogą być dotrzymane; okoliczności powoływane w celu uzasadnienia takiej pilnej konieczności nie mogą być w żadnym wypadku przypisane instytucji zamawiającej/podmiotowi zamawiającemu;

e) gdy, z przyczyn technicznych lub związanych z ochroną praw wyłącznych, zamówienie może zostać udzielone jedynie określonemu wykonawcy;";

b) pkt 4 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) w odniesieniu do nowych robót budowlanych lub usług polegających na powtarzaniu podobnych robót lub usług powierzonych wykonawcy, któremu te same instytucje/podmioty zamawiające udzieliły pierwotnego zamówienia, pod warunkiem że takie roboty budowlane lub usługi pozostają w zgodności z podstawowym projektem, na który udzielono pierwotnego zamówienia zgodnie z procedurą otwartą, procedurą ograniczoną, procedurą negocjacyjną z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, dialogiem konkurencyjnym lub partnerstwem innowacyjnym.

Możliwość zastosowania tej procedury musi być wskazana w zaproszeniu do ubiegania się o realizację pierwszego projektu, a całkowita wartość zamówienia na kolejne roboty budowlane lub usługi jest uwzględniana przez instytucję zamawiającą/podmiot zamawiający podczas stosowania przez nie art. 8.

Procedura ta może być stosowana wyłącznie w okresie siedmiu lat od chwili zawarcia pierwotnej umowy, z wyjątkiem nadzwyczajnych okoliczności określonych z uwzględnieniem oczekiwanego czasu funkcjonowania wszelkich dostarczonych urządzeń, instalacji lub systemów, a także trudności technicznych, jakie może spowodować zmiana dostawcy;";

c) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) w przypadku zamówień związanych ze świadczeniem usług transportu lotniczego i morskiego dla sił zbrojnych państwa członkowskiego uczestniczących lub mających uczestniczyć w misji zagranicznej, gdy instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający musi zwrócić się o takie usługi do wykonawców, którzy gwarantują ważność swoich ofert jedynie na tak krótkie terminy, że terminy przewidziane dla procedury otwartej, procedury ograniczonej lub procedury negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia, w tym skrócone terminy, o których mowa w art. 33 ust. 7, nie mogą być dotrzymane.";

11) art. 29 ust. 2 akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„Okres obowiązywania umowy ramowej nie może przekroczyć 10 lat, z wyjątkiem nadzwyczajnych okoliczności określonych z uwzględnieniem oczekiwanego czasu funkcjonowania dostarczonych urządzeń, instalacji lub systemów, a także trudności technicznych, jakie może spowodować zmiana dostawcy.";

12) w tytule II rozdział V dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 29a*

Dynamiczny system zakupów

1. W przypadku bieżących zakupów, których cechy, jako zakupów ogólnie dostępnych na rynku, spełniają wymogi instytucji/podmiotów zamawiających, instytucje/podmioty zamawiające mogą stosować dynamiczny system zakupów. Dynamiczny system zakupów realizowany jest jako w pełni elektroniczny proces i przez cały okres ważności systemu zakupów musi być otwarty dla każdego wykonawcy, który spełnia kryteria kwalifikacji. System ten może być podzielony na kategorie produktów, robót budowlanych lub usług, które są obiektywnie zdefiniowane na podstawie cech zamówień, które będą udzielane w ramach danej kategorii. Cechy te mogą obejmować odniesienie do maksymalnej dopuszczalnej wielkości późniejszych konkretnych zamówień lub do określonego obszaru geograficznego, na którym późniejsze konkretne zamówienia będą realizowane.

2. W celu udzielenia zamówień w ramach dynamicznego systemu zakupów instytucje/podmioty zamawiające muszą przestrzegać zasad procedury ograniczonej. Wszyscy kandydaci, którzy spełniają kryteria kwalifikacji, muszą być dopuszczani do udziału w systemie, a liczba kandydatów dopuszczanych do udziału w systemie nie może być ograniczana zgodnie z art. 38 ust. 3. W przypadku gdy instytucje/podmioty zamawiające podzieliły system na kategorie produktów, robót budowlanych lub usług zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, określają one mające zastosowanie kryteria kwalifikacji dla poszczególnych kategorii.

Niezależnie od art. 33 zastosowanie mają następujące terminy:

a) minimalny termin składania wniosków o dopuszczeniu do udziału wynosi 30 dni od dnia wysłania ogłoszenia o zamówieniu; po wysłaniu zaproszenia do składania ofert dla pierwszego konkretnego zamówienia w ramach dynamicznego systemu zakupów nie wyznacza się żadnych kolejnych terminów na składanie wniosków o dopuszczenie do udziału;

b) minimalny termin składania ofert wynosi co najmniej 10 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert.

3. Cała komunikacja dotycząca dynamicznego systemu zakupów przebiega wyłącznie w formie elektronicznej.

4. Na potrzeby udzielania zamówień w ramach dynamicznego systemu zakupów instytucje/podmioty zamawiające:

a) publikują zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, wyraźnie zaznaczając, że stosują dynamiczny system zakupów;

b) wskazują w dokumentach zamówienia co najmniej charakter i szacowaną ilość przewidzianych zakupów, a także wszelkie niezbędne informacje dotyczące dynamicznego systemu zakupów, w tym sposób funkcjonowania dynamicznego systemu zakupów, a także informacje dotyczące wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz technicznych rozwiązań i specyfikacji dotyczących połączeń;

c) wskazują ewentualny podział na kategorie produktów, robót budowlanych lub usług oraz cechy określające te kategorie;

d) przez cały okres ważności systemu oferują nieograniczony, bezpośredni i pełny dostęp do dokumentów zamówienia.

5. Instytucje/podmioty zamawiające zapewniają każdemu wykonawcy, w trakcie całego okresu ważności dynamicznego systemu zakupów, możliwość złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w systemie na warunkach określonych w ust. 2. Instytucje/podmioty zamawiające dokonują oceny tych wniosków zgodnie z kryteriami kwalifikacji w terminie 10 dni roboczych od ich otrzymania. Termin ten może zostać przedłużony do 15 dni roboczych w indywidualnych przypadkach, o ile jest to uzasadnione, w szczególności w razie potrzeby przeanalizowania dodatkowej dokumentacji lub innego zweryfikowania tego, czy spełniono kryteria kwalifikacji.

Niezależnie od akapitu pierwszego, o ile zaproszenie do składania ofert w ramach pierwszego konkretnego zamówienia w dynamicznym systemie zakupów nie zostało wysłane, instytucje/podmioty zamawiające mogą wydłużyć okres oceny, pod warunkiem że w przedłużonym okresie oceny nie zostanie wystosowane żadne zaproszenie do składania ofert. Instytucje/podmioty zamawiające określają w dokumentach zamówienia długość przedłużonego okresu, który zamierzają zastosować.

Instytucje/podmioty zamawiające informują danego wykonawcę w najwcześniejszym możliwym terminie o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu go do dynamicznego systemu zakupów oraz, na wniosek, o powodach tej decyzji.

6. Instytucje/podmioty zamawiające zapraszają wszystkich dopuszczonych uczestników do złożenia oferty na każde konkretne zamówienie udzielane w ramach dynamicznego systemu zakupów zgodnie z art. 34. W przypadku gdy dynamiczny system zakupów został podzielony na kategorie robót budowlanych, produktów lub usług, instytucje/podmioty zamawiające zapraszają do składania ofert wszystkich uczestników dopuszczonych do kategorii odpowiadającej danemu zamówieniu.

Udzielają one zamówienia oferentowi, który złożył najlepszą ofertę na podstawie kryteriów udzielenia zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu dotyczącym dynamicznego systemu zakupów zgodnie z art. 47. Kryteria te, w stosownych przypadkach, formułuje się bardziej precyzyjnie w zaproszeniu do składania ofert.

7. Instytucje/podmioty zamawiające wskazują okres ważności dynamicznego systemu zakupów w zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie. Powiadamiają one Komisję o każdej zmianie okresu ważności, używając następujących formularzy standardowych:

a) w przypadku zmiany okresu ważności bez zakończenia funkcjonowania systemu – formularza wykorzystanego pierwotnie na potrzeby zaproszenia do ubiegania się o zamówienie dotyczące dynamicznego systemu zakupów;

b) w przypadku zakończenia funkcjonowania systemu – ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, o którym mowa w art. 30 ust. 3.

8. Instytucje/podmioty zamawiające mogą w dowolnym momencie w okresie ważności dynamicznego systemu zakupów zażądać od dopuszczonych uczestników przedłożenia wystarczających dowodów związanych z kryteriami kwalifikacji podmiotowej.

9. Wykonawcy zainteresowani dynamicznym systemem zakupów lub uczestniczący w nim nie mogą być obciążani żadnymi opłatami przed rozpoczęciem okresu ważności dynamicznego systemu zakupów lub w trakcie tego okresu.";

13) w art. 30 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Instytucje/podmioty zamawiające, które zamierzają udzielić zamówienia lub zawrzeć umowę ramową w drodze procedury otwartej, procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, dialogu konkurencyjnego lub partnerstwa innowacyjnego, powiadamiają o swoim zamiarze za pomocą ogłoszenia o zamówieniu.";

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Instytucje/podmioty zamawiające przesyłają ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w terminie 30 dni po udzieleniu każdego zamówienia w ramach dynamicznego systemu zakupów. Mogą one jednak grupować takie ogłoszenia kwartalnie. W takim przypadku instytucje/podmioty zamawiające przesyłają takie grupowe ogłoszenia w terminie 30 dni od końca każdego kwartału.";

14) w art. 33 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku procedur ograniczonych, procedur negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu oraz w przypadku zastosowania dialogu konkurencyjnego i zastosowania partnerstwa innowacyjnego minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału wynosi 37 dni od dnia wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

W odniesieniu do procedur ograniczonych minimalny termin składania ofert wynosi 40 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert, a w przypadku procedur otwartych minimalny termin składania ofert wynosi 35 dni od dnia wysłania ogłoszenia o zamówieniu.";

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku procedur otwartych, procedur ograniczonych i procedur negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, gdy ze względu na pilną konieczność terminy ustanowione w niniejszym artykule nie mogą być zachowane, instytucje/podmioty zamawiające mogą ustalić następujące terminy:

a) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału, wynoszący nie mniej niż 15 dni od dnia wysłania ogłoszenia o zamówieniu lub nie mniej niż 10 dni, jeżeli ogłoszenie przesłano za pomocą środków elektronicznych zgodnie z formatem i procedurami przesyłania ogłoszeń określonymi w załączniku VI pkt 3;

b) w przypadku procedur ograniczonych, termin składania ofert, wynoszący nie mniej niż 10 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert; oraz

c) w przypadku procedur otwartych, termin składania ofert, wynoszący nie mniej niż 15 dni od dnia wysłania ogłoszenia o zamówieniu lub nie mniej niż 10 dni, jeżeli ogłoszenie wysłano za pomocą środków elektronicznych zgodnie z formatem i procedurami przesyłania ogłoszeń określonymi w załączniku VI pkt 3.";

15) art. 34 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W procedurach ograniczonych, procedurach negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, dialogu konkurencyjnym i partnerstwie innowacyjnym instytucje/podmioty zamawiające zapraszają równocześnie, na piśmie, wybranych kandydatów do składania ofert lub negocjacji lub, w przypadku dialogu konkurencyjnego, do udziału w dialogu, lub, w przypadku partnerstwa innowacyjnego, do udziału.";

16) w art. 35 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Tak szybko jak to możliwe instytucje/podmioty zamawiające informują kandydatów i oferentów o podjętych decyzjach dotyczących udzielenia zamówienia, zawarcia umowy ramowej lub dopuszczenia do udziału w dynamicznym systemie zakupów, w tym także o podstawach podjęcia decyzji o rezygnacji z udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy ramowej, dla których wszczęto postępowanie, lub o ponownym wszczęciu postępowania, lub o decyzji o niewdrożeniu dynamicznego systemu zakupów; informacje takie udzielane są na piśmie na podstawie wniosków przedkładanych instytucjom/podmiotom zamawiającym.";

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Instytucje/podmioty zamawiające mogą zadecydować o nieudzielaniu niektórych informacji, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do udzielania zamówień, zawierania umów ramowych lub dopuszczenia do udziału w dynamicznym systemie zakupów, w przypadku gdy ich ujawnienie mogłoby utrudnić egzekwowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, w szczególności z interesami związanymi z obronnością lub bezpieczeństwem, mogłoby szkodzić zgodnym z prawem interesom handlowym wykonawców, publicznych lub prywatnych, lub mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji między nimi.";

17) w art. 38 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku procedur ograniczonych, procedur negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu, dialogu konkurencyjnego oraz partnerstwa innowacyjnego, instytucje/podmioty zamawiające mogą ograniczyć liczbę odpowiednich kandydatów, których zaproszą do składania ofert lub negocjacji, lub, w przypadku partnerstwa innowacyjnego, do udziału. W takim przypadku:";

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku gdy instytucje/podmioty zamawiające korzystają z możliwości ograniczenia liczby rozwiązań do dyskusji lub ofert do negocjacji, zgodnie z art. 26 ust. 3, art. 27 ust. 4 oraz art. 27a ust. 2 i 5, stosują one przy tym kryteria udzielania zamówień, o których mowa w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji warunków zamówienia. Liczba uzyskana w ostatnim etapie musi zapewniać prawdziwą konkurencję, o ile istnieje wystarczająca liczba rozwiązań lub odpowiednich kandydatów.";

18) w art. 42 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7. W przypadku zamówień na roboty budowlane, zamówień na usługi oraz prac związanych z rozmieszczeniem lub instalacją w ramach zamówienia na dostawy instytucje/podmioty zamawiające mogą wymagać, aby określone kluczowe zadania były wykonywane bezpośrednio przez samego oferenta lub, w przypadku oferty złożonej przez grupę wykonawców, o której mowa w art. 5 ust. 2, przez uczestnika tej grupy.";

19) w tytule II rozdział VII sekcja 3 dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 49a*

Modyfikacja umów w okresie ich obowiązywania

1. Zamówienia i umowy ramowe można modyfikować bez przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z niniejszą dyrektywą w którymkolwiek z następujących przypadków:

a) gdy modyfikacje, niezależnie od ich wartości pieniężnej, zostały przewidziane w pierwotnych dokumentach zamówienia w jasnych, precyzyjnych i jednoznacznych klauzulach przeglądowych, które mogą obejmować klauzule zmiany ceny, lub opcje; w takich klauzulach wskazuje się zakres i charakter możliwych modyfikacji lub opcji, a także warunki, na jakich można je stosować; nie mogą one przewidywać modyfikacji ani opcji, które zmieniłyby ogólny charakter umowy w sprawie zamówienia lub umowy ramowej;

b) w przypadku dodatkowych robót budowlanych, usług lub dostaw wykonywanych przez pierwotnego wykonawcę, które stały się niezbędne i które nie były uwzględnione w pierwotnym zamówieniu, jeżeli zmiana wykonawcy:

(i) nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, takich jak wymogi dotyczące zamienności lub interoperacyjności w odniesieniu do istniejącego sprzętu, usług lub instalacji zamówionych w ramach pierwotnego zamówienia; oraz

(ii) spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla instytucji zamawiającej/podmiotu zamawiającego.

Jednakże ewentualny wzrost ceny nie może przekraczać 50 % wartości pierwotnej umowy w sprawie zamówienia. W przypadku wprowadzania większej liczby kolejnych modyfikacji ograniczenie to ma zastosowanie do wartości każdej z nich. Takie kolejne modyfikacje nie mogą mieć na celu obejścia niniejszej dyrektywy;

c) gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

(i) konieczność modyfikacji spowodowana jest okolicznościami, których instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający, działająca(-y) z należytą starannością, nie mogła/nie mógł przewidzieć;

(ii) modyfikacja nie zmienia ogólnego charakteru zamówienia; oraz

(iii) ewentualny wzrost ceny nie jest wyższy niż 50 % wartości pierwotnej umowy w sprawie zamówienia lub umowy ramowej; w przypadku wprowadzania większej liczby kolejnych modyfikacji ograniczenie to ma zastosowanie do wartości każdej z nich; takie kolejne modyfikacje nie mogą mieć na celu obejścia niniejszej dyrektywy;

d) gdy nowy wykonawca zastępuje wykonawcę, któremu instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający pierwotnie udzielił(a) zamówienia, w wyniku:

(i) jednoznacznej klauzuli przeglądowej lub opcji zgodnych z lit. a);

(ii) sukcesji uniwersalnej lub częściowej w prawa i obowiązki pierwotnego wykonawcy, w wyniku restrukturyzacji, w tym przejęcia, połączenia, nabycia lub upadłości, przez innego wykonawcę, który spełnia pierwotnie ustalone kryteria kwalifikacji podmiotowej, pod warunkiem że nie pociąga to za sobą innych istotnych modyfikacji zamówienia i nie ma na celu obejścia stosowania niniejszej dyrektywy; lub

(iii) sytuacji, gdy instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający sam(a) przyjmuje zobowiązania głównego wykonawcy względem jego podwykonawców, gdy możliwość taką przewidują przepisy krajowe na podstawie art. 21;

e) gdy modyfikacje, niezależnie od ich wartości, są nieistotne w rozumieniu ust. 4.

Instytucje/podmioty zamawiające, które wprowadziły do zamówienia modyfikacje w przypadkach, o których mowa w lit. b) i c) niniejszego ustępu, publikują w związku z tym stosowne ogłoszenie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Ogłoszenie to musi zawierać odpowiednio informacje wymagane w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia.

2. Ponadto, a także bez konieczności sprawdzania, czy warunki określone w ust. 4 lit. a)–d) zostały spełnione, umowy można również modyfikować bez konieczności przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z niniejszą dyrektywą w przypadku, gdy wartość modyfikacji jest niższa niż obie następujące wartości:

a) progi określone w art. 8; oraz

b) 10 % pierwotnej wartości umowy w przypadku zamówień na usługi i dostawy oraz niższa niż 15 % wartości pierwotnej umowy w przypadku zamówień na roboty budowlane.

Jednakże modyfikacje nie mogą zmieniać ogólnego charakteru umowy w sprawie zamówienia lub umowy ramowej. W przypadku wprowadzenia większej liczby kolejnych modyfikacji, wartość tę szacuje się na podstawie łącznej wartości netto kolejnych modyfikacji.

3. Do celów obliczenia ceny, o której mowa w ust. 1 lit. b) i c) i ust. 2, aktualizowana cena jest wartością referencyjną, w przypadku gdy umowa zawiera klauzulę indeksacji.

4. Modyfikację umowy w sprawie zamówienia lub umowy ramowej w okresie ich obowiązywania uznaje się za istotną w rozumieniu ust. 1 lit. e), w przypadku gdy powoduje ona, że charakter umowy w sprawie zamówienia lub umowy ramowej zmienia się w sposób istotny w stosunku do charakteru pierwotnie zawartej umowy. W każdym przypadku, bez uszczerbku dla ust. 1 i 2, modyfikację uznaje się za istotną, jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z następujących warunków:

a) modyfikacja wprowadza warunki, które, gdyby były częścią pierwotnego postępowania o udzielenie zamówienia, umożliwiłyby dopuszczenie innych kandydatów niż ci, którzy zostali pierwotnie zakwalifikowani, lub przyjęcie oferty innej niż pierwotnie przyjęta, lub zainteresowałyby dodatkowych uczestników postępowania o udzielenie zamówienia;

b) modyfikacja zmienia równowagę ekonomiczną umowy w sprawie zamówienia lub umowy ramowej na korzyść wykonawcy w sposób nieprzewidziany w pierwotnej umowie w sprawie zamówienia lub umowie ramowej;

c) modyfikacja znacznie rozszerza zakres umowy w sprawie zamówienia lub umowy ramowej;

d) w przypadku gdy nowy wykonawca zastępuje wykonawcę, któremu instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający pierwotnie udzielił(a) zamówienia, w przypadkach innych niż te, o których mowa w ust. 1 lit. d).

5. Nowe postępowanie o udzielenie zamówienia zgodnie z niniejszą dyrektywą jest wymagane w przypadku modyfikacji przepisów umowy w sprawie zamówienia lub umowy ramowej w okresie ich obowiązywania, innych niż modyfikacje przewidziane na podstawie ust. 1 i 2.";

20) w art. 52 ust. 6 akapit trzeci wyrazy „siedmiu lat" zastępuje się wyrazami „10 lat";

21) art. 55 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Procedury odwoławcze określone w niniejszym tytule mają zastosowanie do umów, o których mowa w art. 2, w tym do umów ramowych i dynamicznych systemów zakupów, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w art. 12 i 13.";

22) w art. 58 lit. c) zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„w przypadku zamówienia, u którego podstaw leży umowa ramowa zgodnie z art. 29 oraz w przypadku zamówienia opartego na dynamicznym systemie zakupów zgodnie z art. 29a.";

23) art. 60 ust. 1 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) w przypadkach, o których mowa w art. 58 lit. c) akapit drugi, gdy państwa członkowskie powołują się na wyjątki od okresu zawieszenia w odniesieniu do umów opartych na umowie ramowej lub na dynamicznym systemie zakupów.";

24) art. 65 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 65*

Obowiązki statystyczne

1. W celu umożliwienia oceny skutków stosowania niniejszej dyrektywy państwa członkowskie, najpóźniej do dnia 31 października każdego roku, przesyłają Komisji sprawozdanie statystyczne, sporządzone zgodnie z art. 66, przedstawiające zamówienia na dostawy, usługi i roboty budowlane udzielone przez instytucje/podmioty zamawiające w roku poprzednim.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 określony w nim obowiązek zostaje tymczasowo zawieszony do dnia 31 grudnia 2030 r., co odpowiada horyzontowi planowania gotowości obronnej Unii.";

25) uchyla się art. 68;

26) art. 73 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 73*

Przegląd i sprawozdawczość

Do dnia 1 stycznia 2031 r. Komisja przeprowadzi przegląd wykonywania niniejszej dyrektywy w kontekście poprawy gotowości obronnej Europy do 2030 r. oraz złoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na ten temat. Komisja oceni w szczególności, czy i w jakim stopniu osiągnięto cele niniejszej dyrektywy w odniesieniu do, między innymi, funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz celu poprawy gotowości obronnej Europy do 2030 r. W swoim sprawozdaniu Komisja dokona w szczególności przeglądu stosowania art. 8 i art. 28 ust. 2. W stosownych przypadkach do sprawozdania dołączony zostanie wniosek ustawodawczy.".

Artykuł 3

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 24 listopada 2027 r. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy począwszy od dnia 24 lutego 2028 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego w dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy.

Artykuł 4

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 5

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 21 października 2026 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodnicząca	*Przewodniczący*
R. METSOLA	T. DOOLEY

W odniesieniu do niniejszego aktu złożono oświadczenie, które można znaleźć w Dz.U. C, C/2026/5559, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/5559/oj.